

Tweede kans

CONNY DEN HOLLANDER

In de wederopbouwperiode in de jaren 50 en 60 kregen veel mensen een huis met een tuintje, maar over de inrichting en het onderhoud ervan wisten ze niet zo veel. De missie van Mien Ruys was om zo veel mogelijk mensen aan het tuinieren te krijgen. Ze wilde haar kennis en ervaring op dat vlak delen door erover te schrijven en voorbeelden te geven in boeken en artikelen. Een tuin bevatte voor haar minimaal één boom, kleine heesters en vooral veel vaste planten. Zo kon men de natuur in de eigen tuin beleven en de seizoenen meemaken.

Inmiddels is de urgentie om groene tuinen te maken steeds groter geworden. De afname van de biodiversiteit is dramatisch, hittestress door hete droge zomers en wateroverlast door hevige regenval komen steeds vaker voor. En dan zijn de – inmiddels wetenschappelijk bewezen – gezondheidsvoordelen die een groene omgeving biedt nog niet eens genoemd. Maar wat veel mensen nog steeds weerhoudt van het vergroenen van de tuin is vaak geen onwil maar onkunde: men wil wel maar weet niet hoe.

Gelukkig is er hulp beschikbaar, niet meer alleen in de vorm van een boek of een tijdschrift, maar door allerlei initiatieven op landelijk, regionaal en gemeentelijk niveau. Zo zijn er bijvoorbeeld Stichting Steenbreek, Tuinrangers, Stichting Ontkiemen in Apeldoorn of Groene Buur in Almere, allemaal organisaties die hetzelfde doel hebben: zo veel mogelijk tuinen in de steden vergroenen. De hulp bestaat vaak uit concrete acties bij het plannen en aanleggen van de tuin, tot en met het leveren en inplanten van de planten. In meer dan de helft van de Nederlandse gemeenten zijn subsidies beschikbaar voor het vergroenen van voor- en achtertuinen of het beplanten van geveltuintjes en boomspiegels. Een van de gemeenten die subsidie verstrekt voor het vergroenen van de tuin is de gemeente Hardenberg onder het motto 'tegel eruit, plant erin'. Als voorbeeld hoe men eenvoudig de voortuin kan vergroenen, heeft tuinarchitect Anet Scholma voor dit initiatief zeven verschillende beplantingsplan- netjes uitgewerkt. Door er in een betegelde voortuin een vierkant vak van 16 tegels van 30 bij 30 cm uit te halen en het zand te vervangen door goede tuinaarde, ontstaat een plantvak van bijna 1,5 vierkante meter. De voorbeelden gaan uit van verschillende omstandigheden (zon, halfschaduw, schaduw) met in elk vak een klein heestertje, een siergras en een aantal vaste planten. Diverse thema's zoals kleur, vlinders, bijen en bladkleur hebben de plantkeuze bepaald. Het is een simpele manier om een deel van de voortuin te veranderen van een versteende tegeltuin in een groene oase. Deze zogenoemde 'Plantenblokjes' zijn als voorbeeld

- ↗ De planten worden op een duurzame manier met een bakfiets vervoerd
- ↖ Na het inplanten is er nazorg door de medewerkers van Stichting Straatboer

- Een voorbeeld van een versteende voortuin
- ↘ Dezelfde tuin na de 'make-over'
- ↓ De 'tweedeplants' planten staan klaar om in de grond te worden gezet

aangelegd in de Tuinen Mien Ruys. En voor wie geïnteresseerd is: op de website www.tuinenmienruys.nl zijn de beplantingsplannen terug te vinden. Makkelijker kunnen we het niet maken.

Een ander voorbeeld van een vergroeningsinitiatief waarmee ik onlangs kennis heb gemaakt is de Stichting Straatboer. De aanleiding voor deze kennis-making was mijn artikel in *Onze Eigen Tuin* over het niet kunnen weggooien van planten. Een van de medewerkers van de stichting nam contact met me op omdat zij wel een bestemming wist. Stichting Straatboer richt zich, onder het motto 'Groene steden, blijde mensen', specifiek op versteende voortuinen van sociale huurwoningen in stedelijk gebied. Via woningcorporaties in verschillende steden als Zwolle, Groningen en Utrecht kunnen huurders zich op vrijwillige basis aanmelden voor de 'make-over' van hun voortuin. De Stichting wil zo duurzaam mogelijk te werk gaan door tweedehands planten te gebruiken, zogenoemde 'tweedeplants'. De planten worden gedoneerd door kwekers en hoveniers die plantgoed over hebben, en ook particulieren kunnen hun steentje bijdragen door overtollige vaste planten en zaden in te leveren. En alle planten die we in de Tuinen Mien Ruys niet zelf nodig hebben, kunnen we kwijt bij de Straatboer. Op een verzamelplaats worden de gedoneerde planten tijdelijk bewaard totdat ze een bestemming krijgen in een voortuin. Met een bakfiets vol planten komen de straatboeren de 'tweedeplants' planten brengen, halen wat tegels weg, verbeteren de grond en zetten de planten er in. Een paar weken na de aanleg wordt de aanplant gecheckt, en na een aantal maanden wordt de tuin overgedragen aan de bewoners. Als er vragen zijn over het onderhoud kunnen de deelnemers ondersteuning krijgen via een app. De werkwijze van Stichting Straatboer spreekt zo aan vanwege het tweeledige voordeel: overtollige planten krijgen een tweede kans en de voorheen betegelde voortuinen worden getransformeerd in kleurrijke bloementuinen waar zowel bewoners als insecten blij mee zijn. ■

Conny den Hollander is tuin- en landschapsontwerper. Zij is werkzaam in de Tuinen Mien Ruys en schrijft over tuinen en tuinieren

✦ De Tuinen Mien Ruys zijn vanaf 1 april geopend van dinsdag t/m zaterdag van 10-17 uur, op zondag van 12-17 uur.
www.tuinenmienruys.nl
Tuinen Mien Ruys
Moerheimstraat 84, 7701 CG Dedemsvaart,
Tel. (0523) 614774, info@tuinenmienruys.nl

